

SZÉKELY SZABOLCS

A CSIGA, AKI NEM TALÁLT HAZA

MÓRA

HORVÁTH ILDI
rajzaival

SZÉKELY SZABOLCS

A CSIGA, AKI NEM TALÁLT HAZA

HORVÁTH ILDI
rajzaival

MÓRA

A szerző a mű írása közben a Ferencvárosi
József Attila irodalmi támogatásban részesült.

Székely Szabolcs *A csiga, aki nem talált haza* című
verses mesesorozatát a MÁV Szimfonikus Zenekar
felkérésére készítette 2021–22-ben.

A kiadó könyveit kedvezménnyel
megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely
részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása,
másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve
a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését,
nyilvánossághoz közvetítését – szigorúan tilos.

© Székely Szabolcs, 2023
© Horváth Ildi, 2023
© Móra Kiadó, 2023

ELSŐ FEJEZET

PROLÓGUS

Olvasók! Sziasztok. Az van, hogy aggódok.
Hogyan kezdjem el, és hogyan folytatódjon?
Hisz a mesemondás szabálya köztudott:
izginek kell lenni – szóval, most izgulok.

Elég érdekes lesz, amit elmesélek?
Én tudom, hogy az lesz, mert az lesz, de tényleg,
na, de meggyőzlek-e erről? – ez a vágyam –
rögtön, itt, a versem nyolcadik sorában.

Annyi minden csábít e percben is! Most már
te is, jó olvasóm, talán mobiloznál,
hírfolyamot görgetsz, valakire ráírsz –
el is feledkeztél a mesémről máris.

Jaj, mindenki szétszórt! Jaj, mindenki kapkod!
Száz programot futtat egyszerre a laptop,
Zenét is úgy hallgatsz, videómegosztón,
két-három dal között váltogatva folyton.

Dolgozol? Halogatsz. Szorongani kezdesz, bosszant, hogy előre tudtad már, hogy ez lesz, sietsz, kapkodsز megint, így se jó, úgy se jó: vagy multitasking, vagy prokrasztináció.

Én vagyok az élő bizonyíték, tessék, hogy a halogatás tényleg népbetegség, te is már bosszankodsz: „Mikor kezdődik el végre a történet?” Hát, elkezdem. Figyelj.

Már ha tudsz... figyelni. (Jól van, befejeztem! Különben, azt hiszem, átmentél a teszten, hogyha mostanáig kibírtad az antrém.) „Nem igaz! Megint az időt húzza. Agyrém!”

Nem az időt húzom! Jó okaim vannak időt szentelni a figyelemzavarnak és a kapkodásnak és a sietésnek, mielőtt indítom szorongó mesémet.

Történetünk hőse, ő is ebben szenved: fókuszban tartani a kóbor figyelmet, otthon lenni mindig, minden pillanatban szépen, araszolva, nyugodtan és lassan,

hát ezekre, bizony, főhősünk képtelen:
mindenhol szeretne lenni – csak nem jelen.
Mindent akar, persze, mindent, és azt rögtön.
Nincs nála szétszórtabb teremtmény a földön –

mondják, hogy le kéne kicsit lassulnia.
Egy szó, mint száz, hősöm: egy nyugtalan csiga.
Hogy? Még nem is mondtam? Csigá lesz a hősöm.
Akkor ezt most hagyom, hogy megemésztődjön.

Főszereplőnk: csiga. És ha ez nem elég:
utcazenélésből keresi kenyerét,
mesém állatmese, helyszíne lenni a park,
fedezzünk fel együtt gyepet, flasztort, avart,
ösvényt, játszóteret, szökőkutat, tölgyet –
olvasóm, ígérem, nem csigázlak többet,
sok kaland vár, hidd el, induljunk el, gyerünk!
Máris tovább csúszik-mászik történetünk.

MÁSODIK FEJEZET

DÖMPER ÚTNAK INDUL

Mikor a pirkadat érinti a parkot,
kukái tetején a pillepalackok
remegve koccannak, zizzennek egymáshoz,
mikor körös-körül ébredez a város;

mikor csak gyenge szél mozdítja a hintát,
lendülne, de épp csak megnyikordul inkább;
mikor a csúszda is pirosan körözve
gyerekzsivaj nélkül tekereg a földre;

mikor a viharvert homokozó várja,
hogy vödkrét, lapátját fogják be munkára,
folytassa a várat, mit elkezdett tegnap
a nyakig sárfoltos, visongó gyerekhad;

szóval, mikor még a játszótér is kihalt,
és úgy tűnik, üres körülötte a park,
a szökőkút mögött a rőt hársfaliget
nem ültet padjain bácsikat, néniket,

egymásnak mutatott unokafotókon
lelkendezni, közben meghatódni folyton;
mikor a ligetnek ahány zeg-zuga van,
mind elhagyatott még, szerelmespártalan;

szóval, így hajnalban, mikor azt mondanád,
nincs a ligetben egy élő lélek, na, hát
olyankor, barátom, a lombok tetején,
hol először villan meg ilyenkor a fény,

és a fűben, sűrű avarban, odalenn,
és a kettő közt, az ág-bogak végtelen
országában, benn a föld alatt, és tovább:
most is eleven az embertelen világ,

ott az észrevétlen állatbirodalom.
Nem láthatod soha, és én sem láthatom,
mint titkos város a városban, épp olyan,
mégis emberarca – és emberhangja van.

(És itt most egy hosszas részletezés jönne
a park állatait egyenként köszöntve,
de olvasóm – ne már! Én itt elakadtam.
Soroljam fel most a felsorolhatatlan

állatfajok színe-javát egytől egyig?
Kétszáz éve éljen, akinek ez tetszik!
Számoljam madarak, rovarok seregét?
De szorgos a kis pók? Hogy fütyül a veréb?

Jópofáskodjak, hogy milyenek a baglyok,
és a többi állat, kik lakják a parkot?
Részletezze, kinek van hozzá idege,
milyen a gyurgyalag meg a széncinege!)

Dolgoznak és lusták, szeretnek és félnek,
pont olyanok, mint az emberek – de tényleg:
álmatlan alszanak, ébren álmodoznak,
remélnek, aggódnak, mit hoz majd a holnap,

élnek és meghalnak. Folytassam még? Máskor.

Szűkítsük filmünket most a nagytotálból,
zoomoljunk rá inkább főcsigánkra egyből,
hadd meséljek végre hősömről, Dömperről.

(Dömper. Milyen név ez? Fiú-e vagy lány-e?

Miért is titkolnám, kimondom én, pláne,
hogy a szent Természet alkot ily csodákat:
szóval a csiga, az kétivarú állat.

Na, de erről ennyit!) Csigánk tehát Dömper.
Ma reggel is, ahogy minden reggel, fölkel,
mosakszik, és máris útnak indul, siet.
Vagyis, hogy sietne – tapadómirigyek

vonszolja lassacskán tömzsi csigatestét.
De hogy a mesembe nehogy hiba essék,
hozzáteszem gyorsan: csak a teste lomha.
Szíve, mint madárraj, ezer vágya, gondja

röptetné sebesen útján Dömperünket,
szegényt, akit sorsa csigatesttel büntet –
dolgára szaladva most is így araszol,
az ivókútnál, a galagonyabokor

aljában, ahol így hajnalban egy tucat
madár gyűlik össze, enyhítve szomjukat
a kút vizéből most aprókat hörpintve:
itt áll meg jó csigánk. Munka vár Dömpinkre.

Munka? Az hát, munka. Dömpinek a legszebb.
Nem ül irodában, nincsen fején headset,
nem fárasztja üzem, építkezés, kassza,
havi fix munkabért nem kap így, panaszra

nincsen oka mégse. Nincsen gondja másra:
    álló nap zenélni az ő hivatása.
    Így telik percre perc, óra után óra,
    ő a burjánzó park zenészcsavargója.

Szóval ott áll Dömper, gitárral kezében,
hangszerét hangolja üggyel-bajjal éppen,
(üggyel-bajjal, persze: eléggé komplikált
csigavégtagokkal pengetni egy gitárt –

szinte lehetetlen, tenném hozzá rögtön,
mázli, hogy csigánkat mesébe kell szőnöm,
egy mesében pedig bármi megtörténhet.

    Például az is, hogy csigaeleséget

    dobjanak Dömpernek, akiket hangja
    elvarázsol egy szép, múltó pillanatra:
fűszál, levél, gyümölcs gyűlik Dömper előtt,
    ezzel fizetnek a szálló-járókelők.

Most is épp egy mókus dob neki egy vackort
gitárja tokjába.) Dömper, hogy behangolt,
    belekezd a bluesba. Izé, vagyis jazzbe.
Mégis inkább bluesba? Melyikkel is kezdje,

tipródik – amúgy is, hol a pengetője?
Az előbb még itt volt, ki lopta el tőle?
Nem lopta el senki, most is ott van nála,
a húrokba tűzve végre megtalálja.

.....
CSIGABLUES

*Jaj, miért, hogy csiga vagyok, (pam-param-papam-parampa),
lassan telnek el a napok, (pam-param-papam-parampa),
én vagyok a toronyóra (pamm),
mutatója.*

*Mutatóból is a kisebb, (pam-param-papam-parampa),
körbemutatja a nincset, (pam-param-papam-parampa),
megállva is araszol (pamm),
semmikor, sehol.*

*Szívem másodpercmutató, (pam-param-papam-parampa),
megállás nélkül zakatol, (pam-param-papam-parampa),
olyat zakatol a lélek, (pam-param-papam-parampa),
szeretném, (pamm),
ha szeretnétek.*

Mire az utolsó sorát kiéneкли,
kisebb csapat gyűlik össze ott. Mindenki
tapsol és bravóztat – összenéznek. „Nahát,
egészen jól nyomja!” Aztán mennek tovább

a sünök, a gyíkok, vagy éppen a hangyák,
akik az imént a csigabluest hallgatták,
szóval nem mondhatjuk őt sikertelennek.
Dömper tők jó zenész. Dömper mégis szenved.

Miért húzza szívét földig súlyos bánat?

Hiába díjazza őt a többi állat,
ő most is az ivókút felé tekintget,
ahol – emlékeztek – verebek és pintyek,

rigók és a többi énekesmadarak
épp szomjukat oltják. Ó, minden pillanat,
amit zenészcsigánk közelükben tölt el,
menny és pokol neki. Így sóhajt fel Dömper:

„Gébicsek, sármányok, szopránok és altok!
Miért, hogy éntőlem oly messze szárnyaltok,
mint sártól az égbolt? Fülemülék, fecskék!
Hej, ha én is, én is köztetek lehetnék!

Kórusotokba, ha bevennétek engem,
örök nyugtalanság nem lakna szívemben –
de ti rólam talán tudomást se vesztek,
hiába zenélnék műértő füleknek.”

Ó, pedig, ha tudná! Pár lépésre onnan
Csöpi hallgatja őt, kit elmulasztottam
bemutatni nektek, ezért mostanáig
elő se mert jönni. Már ebből is látszik,

tolakodónak őt sosem mondanátok:
szerényen húzza csak a csillogó nyákot,
amerre araszol – tudom, kitaláltad:
Dömper és Csöpi, ők ketten csigatársak,

vagy, hát jó barátok. Két magányos éti,
aki egymást szinte fél szóból is érti,
mondanám, de inkább Csöpi az, ki Dömper
közelében minél hosszabb időt tölt el,

meglátogatni őt: neki van rá gondja,
ő hallgatja Dömper énekét rajongva,
szíve érte lobban – folytatnom kell-e még?
Le se veszi róla teleszkópos szemét.

„Helló, Csöpi, hát te?” – ott állt most is éppen
Csöppünk, egy nagyobb kő mögött, fedezékben,
amíg Dömper játszott, de az észrevette,
ahogy a kő mögött pulzált puhatestű

a dal ritmusára. „Minden oké, Csöppem?”
Csöpi zavarba jön. „Persze, ma is jöttem,
ahogy tudtam, szóval... épp csak erre jártam.
Te, ez a csigablues tízből tízes nálam!”

És megint elhallgat – de aztán szorongva
előadja mégis, ami szívét nyomja.
„Dömper, figyelj, azt a számot, amit tegnap
írtam, és átküldtem ... izé, meghallgattad?”

Dömper – aki közben egy új dalba kezdett,
oda sem figyelve szólózzgat, riffelget –
fejéhez kap. „Basszus, nem is válaszoltam?
Meghallgattam, persze!” „Tényleg...?” „Nagyon ott van!

Figyelj már, Csöpikém, gondoltam is arra,
jelentkezhetnél a tücsökzenekarba!”
Dömper persze viccel, Csöpi viszont rögtön...
alig bírja ki, hogy el ne vörösödjön

bánatában. Hiszen – mostanra világos –
Csöpi maga is ért csöppet a gitárhoz,
de csak Dömper tudja, hogy barátja titkon
arra vágyik: vele bandát alapítson.

Dömper bánja is már az iménti ronda
beszólását (sokszor van is ebből gondja,
folyton figyelmetlen, tudjuk, előbb jár a
szája, mint az esze), mégis, a barátja

vigasztalja Dömpert. „Oké, tiszta sor már,
velem dzsemmelgetni miért vágyakoznál?
Tudom, a te szíved magasabbra szárnyal –
én meg sosem leszek... énekesmadár.”

Mit feleljen Dömper? Áll csak szomorúan,
sajnálja Csöpit, de közben tényleg úgy van,
ahogy Csöpi mondja – ez a titkos álma:
ő lesz minden állat zenészlegendája.

Mégis, hogy Csöpi most távolodna tőle,
a lelkipurdalás kiszakad belőle,
utánaszól Dömper: „Várj már, Csöpi, légy szíves!”
Csöpi megáll, Dömpert – az meg Csöpit nézi.